

Преструктуриране на предприятия в условия на криза: Преглед и тенденции

Основни тенденции в преструктурирането: Европейски съюз

В периода 2002-2007 имаше над 7 000 случая на широкомащабно преструктуриране в държави-членки според данните от European Restructuring Monitor (Европейски център за мониторинг на преструктурирането), което е засегнало пряко над 2.9 млн работни места.

В ЕС (27) до юли 2009г. 22 млн мъже и жени бяха безработни, с 5 млн повече от предишната година. Eurofound's European Restructuring Monitor (ERM) отчита степента на преструктуриране в Европа и последиците за заетостта от 2002г.

Съгласно последният отчет на ERM между 1 януари 2008г. и 30 юни 2009г. е имало средно 3,000 случая на преструктуриране, 70 % от които са довели до загуба на работни места..

Общият брой на загубени работни места в резултат на преструктуриране (без да се включват случаите на международно преструктуриране) възлиза на над 900,000, за сравнение- през същия период бяха обявени само 400,000 нови работни места.

Доминиращата форма на преструктуриране през 2008-2009г.- както и през предходните години- беше „вътрешното преструктуриране“, т.е. всички форми на преструктуриране, които не попадат към специфични категории (сливане, придобиване, закриване, фалит, аутсорсинг, преместване или офшоринг). Вътрешното преструктуриране представлява половината от всички случаи на преструктуриране през 2008-2009 (36 % през 2002-2007) и 70 % от обявените загубени работни места от ERM в резултат на преструктуриране. Втората най-разпространена форма на преструктуриране е „бизнес експанзията“ (съставлява 25 % от случаите през 2008-2009). Що се касае до другите категории преструктуриране- там имаше значителни движения с остро нарастване на случаите на фалит или затваряне, но намаляване на случаите на офшоринг, аутсорсинг и преместване. Офшорингът съставлява само 3 % от обявените загубени работни места през 2008-2009 (спад от 8 % средно от 2002 г.) и има принос за значително по-ниския дял от обявени загубени работни места (най-малко 5 процентни пункта по-малко).

Що се касае до секторите, засегнати от преструктурирането, основният сектор (земеделие, риболов и т.н.) и строителството заемат много малък дял от общия брой загубени работни места. 49 % от обявените загубени работни места са в индустрията, а 47 % в сферата на услугите. Индустрията беше засегната много повече от преструктурирането от гледна точка на загуба на работни места, отколкото сектора на услугите: 6 от 10-те сектора с най-много загубени работни места са в сферата на промишлеността. В частност, автомобилният сектор беше

най-тежко ударен от спада в потребителското търсене. Машиностроенето също е сред секторите с много загубени работни места.

Множество примери за споразумения, целящи неутрализиране на негативните последици от кризата върху заетостта на ниво предприятие могат да бъдат посочени за периода 2008-2009 г.

Компаниите договаряха споразумения с обществени структури и/или синдикати за избягване затварянето на заводи и масови съкращения. Особено в автомобилния сектор и стоманодобива, които бяха силно ударени от световната рецесия, компаниите широко използваха два инструмента за адаптиране на заетостта към променящата се икономическа ситуация, а именно- доброволно напускане и частична безработица. Тези мерки често са съпроводени с подкрепа на доходите от правителствата и различни форми на обучение за подобряване на адаптивността на работниците.

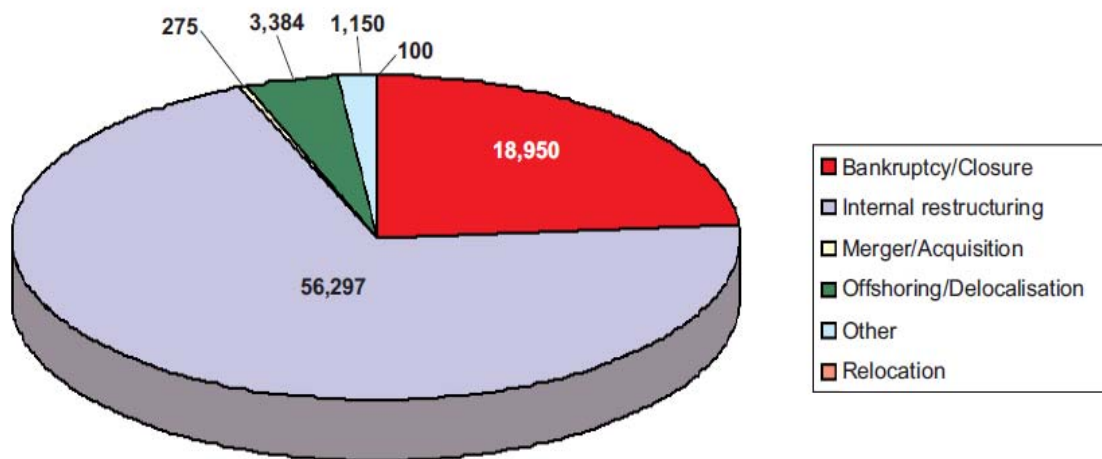
Преглед на случаите на реструктуриране за периода януари-март 2010 г.

ЕРМ отчете общо 244 случая на реструктуриране между 1 януари 2010 и 30 март 2010 г. Тези случаи включват 80 156 загубени работни места и 31 725 нови работни места. Вътрешното реструктуриране съставлява над 70 % от обявените загубени работни места.

Overview of ERM cases January–March 2010

The ERM recorded a total of 244 cases of restructuring between 1 January 2010 and 30 March 2010. These cases involved 80,156 announced job losses and 31,725 announced job gains. Internal restructuring accounted for over 70% of the announced job losses and bankruptcy/closure for nearly a quarter.

Figure 4: *ERM job losses by type of restructuring, January–March 2010*

Source: *ERM*